

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Égészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár.

A mult hetekben ünnepelték a fővárosban *Korányi Frigyes* orvostanárt abból az alkalomból, hogy ötven esztendeje mult, doktorrá avatásának.

Az ünnepségek, melyekben a szerény nemes férfinak része volt, arról a nagy népszerűségről és szeretetről adtak szép tanúságot, amelylyel Korányi tanárt az ő nagyszámu ismerősei, barátai körülveszik. Az ő egyszerű keresetlen szives modorával, jó szívével annyi hivatást szerzett magának ez ötven év alatt, hogy erre büszke lehet igazán.

Korányiban nemcsak a lelkiismeretes orvos, de a kipróbált hazafit is ünnepelte az ország, aki már a szabad-ágharcz alatt kötözgette honfitársainak vérző sebeit.

Korányi Frigyes szakadatlan szorgalmas munka porondján nőtt meg azzá, aki ma. A pesti egyetemen kezdte tanulmányait a negyvenes évek elején, hajlandósága őt a sebészetre vitte s a szabadságharczban mint al-, később főorvos sebészi műtéteket hajtott végre. 1851-ben kapta meg a pesti egyetemen az orvosi diplomát, majd Bécsbe ment s az ottani híres sebésztanárok oldalain működött. 1861-ben Szabolcsmegye főorvosává választotta s ez állása mellett orvosi művek írására is ráért. Nehány év mulva a pesti

egyetem idegkórtani magántanára lesz. 1866-ban pedig a kolozsvály rendező főorvosává nevezik ki. Ez a néhány esztendő korszakos fordulót jelent Korányi működésében: az orvosi pedagógia kapui nyílnak meg előtte. Az akkori orvosi képzés eszközei végtelenül szegényesek voltak nálunk.

Korányi rendkívül szerény körülmények között kezdte tanítói működését, annál nagyobb érdeme, hogy a kezdetleges állapotok közepett is egész gárdáját a kiváló képzettségű orvosoknak tudta felnevelni.

Az 1877. év ebben a tekintetben is fordulót jelent, akkor nyílt meg az Üllői-uti klinika, amelynek lelke lett Korányi Frigyes, akinek orvosi tanácsáért nem egyszer jönnek el külföldről is. A tudós tanár többször részesült érdeme elismerésül legfelsőbb kitüntetésben is.

1891. év óta a főrendiház tagja.

Korányi időközben sokat írt is és hogy dolgozatainak híre túlterjedt hazánk határain, bizonyossága annak, hogy a külföldi kongresszusokon elnöki tisztséggel bízták meg. Ezidőtájt választották meg Korányit levelező tagjokul külföldi tudományos intézetek, valamint a Magyar Tudományos Akadémia is.

Dr. KORÁNYI FRIGYES egyetemi tanár.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

27 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

A király zászlója.

Mióta közénk jött a mi jó, öreg királyunk, az egyik szép dolog a másikat éri. A budavári biborosavatási ünnepek után egy még nagyobb-szerű esemény örvendeztette meg sziveinket. A király honvédzászlót ajándékozott a honvéd katonai főiskolának, vagyis a Ludovika-Akadémiának. Hogy mit jelent ez? Talán mondanom sem kellene, hiszen tudja minden magyar, hogy mi az a zászló?!...

Sok drága magyar vér folyt el a zászló védelmében, mely a nemzetnek jelvénye, a harczolóknak mindene. Ha elveszett a zászló, elveszett a csata. És a mi honvédifjaink, kikből tisztak lesznek, ezután a magyar királytól emlékül kapott zászló alatt esküsznek fel a haza és a király védelmére.

Bizony mondom, hogy jól esik ez a magyar ember szívének. Ezideig a honvéd katonai főiskola növendékei, mikor tisztak lettek, az első honvédezred zászlója alatt esküdtek fel. Ezután még nagyobb lelkesedéssel mondhatják el az eskü szavait a király zászlója alatt.

Sokat, igen sokat lehetne mondani arról, hogy mekkora megtisztelése ez a honvédségnek, a magyar nemzetnek, de ne mondjuk ki, amit érezzünk. Sokkal jobb hallgatni, mert hiszen a király ennél szebben, igazabban nem nyilváníthatta ki a nemzet iránti szeretetét, ez a zászlóadás olyan tett, mely beszél a sziveinkkel, ha némán leng is az a magyar czimer rajta.

Ti pedig, honvédlisztli növendékek, ne feledjete el, hogy zászlótokat a király adta, ne feledjete el akkor sem, ha a harcztüzébe kerül, ahol miként őseitek, dicsőségesen küzdjete alatta.

A Ludovika-Akadémiában lefolyt a fényes ünnep, melynek ragyogva tündöklő napja a király volt. Az intézet kívül is, belül is pompás díszben volt. Az épület ablakait magyar nemzeti czimerekkel és királyunk nevének kezdőbetűivel ékesítették. A hatalmas diadalkapu fölött *Hungária* szobra állott és akapun ez volt felírva:

»Istennel, királyért és hazáért!«

Az intézet kerti kapujára Ludovika királynénak ez a szép mondása került: »Hirdesse a nemzethez való vonzalmunknak emlékezetét!«

Ott ékeskedtek Magyarország összes vármegyéinek czimerei a kerti kapu két oldalán és a díszítések piros-fehér és zöld színűek valának. Az ünnepély fényességét, pompáját leírni alig lehet, azt látni kellett. De szívünk érzelmét tolmácsoljuk e magasztos ünnep alkalmával, midőn a legfőbb kéz oly kitüntetésben részesítette a honvédséget, hogy ezáltal a közös hadsereggel egy rangba lett emelve: Éljen a király!

Vigécz-járás.

— Mire nem képes a magyar!... —

Tavaszi érkezésével megérkeznek a *vigécek* is. Mi az a vigécz? Német ügynök. Ennél többet fölösleges is írni róluk, hiszen ismeri ezt a szemtelen hadat minden iparos és gazda, mert alig van közöttünk olyan, akit már megne esaltak volna a vigécek. Igazi bosszuság nézni ilyen tavaszi időtájt az egyes vidéki szállodákat, melyek egyszersmind szállóhelyei, — hogy úgy mondjuk — *jóhadiszállásai* a különféle portékákban utazó kereskedelmi alkalmazottaknak.

Onnan indulnak szét azután, elárasztani a jóra való, hiszékeny és könnyen becsapható vidéki polgártársainkat, — iparosainkat!

Hát hiszen hints a fejedre hamut, kedves kis iparos társam s bünbánólag valljad be, — hogy bizony téged is csapott már be valamelyes tetszetős portékával házaló „vigécz”. Bizony, bizony becsapott — talán nem is egyszer! És még mindig hajlandó vagy velük szóba állani — még mindig felveszed velük a beszéd fonalát! — No lám! — Még sokszor németül is!...

Nem elég, hogy komisz osztrák, vagy cseh portékákat sóz méregdrágán a nyakadba, de még, habár csak néhány perczre is, de kivetkeztet a jóra való magyar érzületedből — s szinte megkivánja az a külföldi „vigécz”, azért, hogy becsaphasson, hogy te ficzomitgasd a nyelvedet a német szón, — a helyett, hogy a magad anyanyelvén iparkodnék magyarul a lelkületedhez férközni.

Czudarság!

Nem elég, hogy elviseljük az osztrák rongyát, hanem még hozzá németül beszélünk!?

Ne csak a pénzünket, hanem édes anyanyelvünket is hagyjuk elszakmányolni!?

Botrányos állapot!

Itt a magyar földön, melyen minden magyar iparosnak »élni, halni kell« — törjük az idegen nyelvet, a betolakodó idegen kedvéért.

Törjük, de nem sokáig!

Itt az ideje, hogy a magyar iparososztály végrevalahára tudatára ébredjen az ő magyarságának, itt az ideje, hogy megértse azt a váltig hangoztatott jelszót, hogy pártoljuk a *magyar nemzeti ipart* s itt az ideje annak, hogy korbácsosal feleljen a német megszólításra s bittal üzze ki lakásából, műhelyéből a betolakodó idegen nyelven idegen portékát ajánló — vigéczet! Ne engedjük tovább azt a szégyenteljes üzérkedést, hiszen buta fejőstehénnek nézik a magyart, akit fejni lehet. Vessünk véget e gyalázatos dolognak és szálljunk bátran sikra a magyarságért. Hiszünk, hogy az a kiáltásunk nem hangzik el a fülek mellett és a mi derék kisiparosaink között lesz foganatja.

Egy csongrádi iparos.

Szemét-vontató.

Tulajdonképpen uszálynak hívják az uri asszonyok földön esuszó, hosszú köntösrészét, de én kimondom a valóságos nevét, azt, hogy *szemét-vontató*. Ugy került most elé ez a dolog, hogy Németország egy nagyobb városában rendeletet akarnak életbe léptetni az uszály ellen és a németek ugyan csak fölkavarodtak a tanácsháznál a felett, hogy eltiltsák-e az uszályt rendőrileg? vagy sem?

Nagyban erősíti mind a két párt az ő igazát. Az asszonyok és a papueskormány alatt nyögő férfiek a szemét-vontató mellett pártoskodnak, míg a férfiak komolyan gondolkozó része elítéli a köntössel való utczaseprést.

Kinek van igaza?...

Ezt igen egyszerűen kilehet találni. Először is tudni kell azt, hogy a nagyvárosok utczáin a gyalogjárók olyan szép simák, mint a templom padozata, de azért esős időben itt is van sár egy kevés, pocsolya annál több. Tehát esős időben a hosszú ruha nem ezélszerű, mert a pocsolyákat, tócsákat lubiczkolják föl vele.

Szép időben, port ver fel ezen a sima járón a hosszú ruha és ez a por nem kellemes, hiszen anélkül is rossz levegő van a városokban, hogy sápadnak tőle az emberek. De van ezoknál sokkal rosszabb oldala is a szemét-vontatónak. A zajos nagyvárosi utczákon az emberek százezrei tolongnak, ha minden ember, csak egyet köpik, már százezer köpés, de van beteges ember és a legtöbb beteges! Ezek többet köpnek száznál. Nos?... Tessék elképzelni a nagyságos asszonyt, amint fényesen, kényesen lépked a selyem ruhával, aztán azt a *sok mindent*, köpést, szemetet, port a selyem fodrokkal mártogatja és még hozzá, azt tartja magáról, hogy ő izléses nő.

Többször megállok Budapest nagyforgalmu utczáin és elnézem a járókelőket. Mondhatom, hogy undorító!... A begyesen lépkedő nagysága fölfogja a szemét-vontatóját, a selyemfodros köntösét és amint találkozik egy ismerősével, akkor kezét fog vele, — lobocsátja a hosszú köntöst, de hová?... ahol a köpések egy csomóban *többen vannak*, mert oda sem tekint, mikor leengedi. Aztán megindul és azok a nyúlós nyálkák vonulnak a selyemköntös után. En édes Istenem! hol van itt az izlés?...

Önagysága oly begyesen lépked tovább, olyan előkelően tartja magát a divat szerint és finoman fogja az uszályt kis kezeivel, de nem látja annak undorító oldalát, amire én akaratlanul elmosolyodom, vagy elfordulok. Otthon a gyermekei várják a nagyságos asszonyt, talán a ruhát is megfogja egyik-másik apróság és mondhatom a gyermek keze ilyenkor nem tisztán kerül le a mama ruhájáról, a szemét-vontatóról...

De kérem ez divat! Most nevetünk a régi abroncsos-krinolin divaton, hogy milyen ostobák

voltak akkor az emberek, hanem én úgy hiszem, hogy ez a mostani divat, a szemét-vontató nem ostobaság, hanem több ennél! Ez undorító!...

Sok mindent föllehet hozni az uszály védelmére, hogy divatos, meg izléses, meg szép, de ezeket szemben csak egyetlen hátránya is igen sok a rosszból, pedig számtalan hátránya van. Szép az a bálban, de annál rondább az utczán, ahol a tisztességes neve: szemét-vontató.

Szittyá.

A gyolesos tótok.

Élénk szóharez foly a mi gyolesos tótjainkról, mert azt a kiváltságot, hogy háziszótt áruikat az országban szerteszt hordozzák, árulják, bizony nem érdemlik meg. Gyalázatosan visszaélnék a kormány engedelmeivel és nekik adott kiváltságaikkal azért, mert nem tótok által készített gyolesot és egyéb árut, hanem csupa osztrák rongyot árulnak. Ez csalás, még pedig gyalázatos csalás.

Egyik tótvidéki lap szomoruan elsiratja a tótokat, de ha igazságosak akarunk csak egy kiesit lenni, akkor azok a gyolesos tótok nem sajnálni, de megrudalni valók.

Az ország nagy és mindenféle sok a gyolesos tót. Évenként több millióra megy az a pénz, amit osztrák rongyért kivisznek, pedig az a tisztos urambátyám szentül hiszi, hogy a gyolesos tóttól honiárut veszen. Ilyen alávaló csalással ne vezessék félre a jóérlmü magyar népet és azokat a csalókat ne sajnáljuk, ha elvesztik, nem tisztességes uton szerzett kenyerüket.

Egyik része a szóharezban azt az osztrák utazót tartja hibásnak, aki elárasztja az árus tótokat, a másik oldalról a felvidéki vászon és szövőgyárak vezetőségeit okolják, mint akik elmulasztják utazóikkal az osztrák vigéceket kiszorítani. Mi a kettő közül az egyiket sem tartjuk bünösnek, hanem a harmadikat állítjuk elé, mint a rossz cselekedet, a csalás elkövetőjét: a gyolesos tót a bünös, mert úgy árulja portékáját, mint honi gyártmányt, pedig osztrák rongy az!

Mi teljes szivünköl kívánunk minden szegénysorsu embernek e hazában tisztességes megélhetést fáradságos munkája után, de hogy országosan szerteszt csalják a magyar ipart pártoló nemesérszű polgárokat és úgy éljenek: azt nem kívánjuk részünkről. Mig a saját háziiparát árulgatta a tót gyolesos, addig jót tett a magyar iparnak, mióta az osztrák rongy szolgálatába szegődött, azóta nem érdemli meg

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR
Fuchs és Schlichter BUDAPEST,
 VI., Angyalföld, Jász-utca 7.
Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és
 szövetkezetek berendezése.

☛ Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. ☚

a magyar haza levegőjét sem. Ugyanezt mondhatjuk a székelyekről is, de más alkalommal beszélünk róluk.

Mit tud rólunk a világ.

Már foglalkoztunk egyszer Sarkadi Ignác külföldön járt polgártársunknak elbeszélése után azzal, hogy mit is tud rólunk a külföld, de ez a mai kis közlemény is oly érdekes, hogy azt előadni el nem mulaszthatjuk, hadd tudja meg a magyar, hogy mit is tud róla a világ. E második esetet így beszéli el Sarkadi:

Az amerikai szépirodalom egyik előkelősége „Harpers Monthly Magazin” egyik számában európai gyermekvilág ismertetését a következő czim alatt kezdette meg: „Children of all nation”.

Elképzelhető, hogy nekem, — aki minden a magyarokra vonatkozó cikket sóvárogva lestem — milyen hosszúnak tetszett az az idő, míg végre két-három folytatással eljutott az író a magyar gyermekek ismertetéséhez. Ujból a régi tudatlanság rólunk. Magát a cikket ostobaságaival, egész terjedelmében közölni nem akarom, csak főbb vonásaiban kiemelem a következő jellemzését a magyar gyermekeknek:

A magyar gyermek másnyelvű gyermektársa felett már kicsi korában olyan dölyfös zsarnok, mint uraság korában jobbágysai felett. A másnyelvű gyermekek nem is szeretik őket és különösen nem az erdélyi német gyermekek, mert a magyar gyermeknél nincs számukra más elnevezés, mind „ola medved” (oláh medve). Végül miután egy rakás egyikre sem illő dicséretes tulajdonságot reá rak az oláh, német, tót és szerb gyermekekre, mutatványul közöl egy „Hungarian cradle song”-ot (magyar bölcsődal), amely így kezdődött:

„Schlóf, Henzie schlóf”.

Hát ennyit tudnak rólunk a nagy világban. Azt hiszik, hogy mi németek vagyunk, még pedig a legrosszabb fajta németek közül valók!... Egyetlen tanács az lehet, hogy ahol csak lehet, adjunk felvilágosítást a téves tanok hirdetőinek úgy idehaza, mint a külföldön.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

Adófizetés szövetkezeti uton. Adóperselyt rendezett be a szatmár-németi-i ipari hitelszövetkezet a tagjai számára. Célja ennek az, hogy a tagok apránként, akár heti, akár havi részletekben gyűjtögethessék össze az adójukat s így az évnegyedi adófiizetés sokszor nyomasztó gondjától menekülhessenek. Kiki maga határozhatja meg, hogy mennyit akar hetenkint vagy havonként ekként félretenni, a szövetkezet bármely csekély részletért elküldi a pénzbeszedőjét. Az adófizetés idejében azután a szövetkezet szívesen be is fizeti az adót tagjai helyett s ezzel sok idővesztéstől és fáradtságtól kíméli meg a tagokat is, az adóhivatalt is. Később természetesen ez intézmény előreláthatólag oda fejlődhetik, hogy a szövetkezet ilyen adóperselyes tagjainak összes adóügyeit, u. m. a kivetés figyelemmel kísérését, a fölshóvalásokat stb. is el fogja látni.

A szövetkezetek felelőssége. Érdekes elvjelentőségű határozatot hozott a minap a kir. tábla. Kimondotta ugyanis, hogy egy szövetkezet lehet egy-

szerre bizonyos irányban korlátlanul felelős, más irányban pedig birhat korlátolt felelősséggel. Az eset, amelynek alapján a határozatot hozta, a következő: Budakalászon, 1897-ben az ottani mezőgazdasági szeszegető üzemben tartására egy szövetkezet alakult és a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél korlátolt felelősséggel biró szövetkezetként jegyeztetett be. Két évvel később a pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, hogy a szövetkezet változtassa meg alapszabályait akként, hogy a kincstárral szemben felelőssége korlátlan. Ez meg is történt, de a kereskedelmi és váltótörvényszék megsemmisítette a közgyűlés határozatát azzal az indoklással, hogy a szövetkezet nem lehet kétféleképpen felelős. Főbbezés útján a kir. tábla elé került a dolog, amely aztán a fenti határozatot hozta azon az alapon, hogy az eddigi gyakorlatot sem a törvény szelleme, sem a törvénynek egyenes rendelkezése nem indokolja.

Tejszövetkezetek Békésmegyében. Tejszövetkezetek és ezzel kapcsolatosan vajtermelő-központ alakítása ügyében április 21-én Békés-Gyulán és Békés-Csabán Lukács György főispán elnöklésével értekezletet tartottak, melyeken a vármegye gazdaközönsege képviselőiben mintegy hatszázán vettek részt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Helyiérdekű pofon. A paks-adony-szabolesi helyiérdekű vasut végső állomásán, Adony-Szabolesban tavaly júliusban Rózsa Mihály magánzó pofon ütötte Páka Albert vasuti alkalmazottat, aki kalauzi tennivalókat végzett akkor a vonaton. A székesfehérvári törvényszék ezért Rózsa Mihályt hatóság elleni erőszak büntette és könnyű testi sértés vétsége miatt tizennégy napi fogházra ítélte. Főbbezés folytán a pör multhéten a budapesti ítélőtábla főbbeviteli tanácsa elé került, ahol Vaisz Sándor dr. védő azt az álláspontot terjesztette elő, hogy hatóság elleni erőszak büntettéről jelen esetben nem lehet szó, mert a bántalmazott vasuti alkalmazott az által, hogy kalauzi tennivalókat végzett, még nem lett hatósági közeg, tehát a vele szemben elkövetett bántalmazás nem vonható a büntetőtörvénykönyv 175. szakasza alá. A tábla ezt az érvelést elfogadta s a székesfehérvári törvényszék ítéletének azt a részét, amely Rózsa Mihályt hatóság elleni erőszak büntetésben mondotta ki bűnösnek, megsemmisítette s a vádlottat csupán a könnyű testi sértés vétsége miatt ítélte el száz korona pénzbüntetésre.

Uzsora. Tiszteket fosztogatott évek óta a magas kamatláb jegyében Steiner G. Adolf kereskedő. Egy főhadnagygyal azonban megjárta, mert mikor az áldozaton jóformán kétszeresen behajtotta már a követelését, a tiszt följelentette uzsoráért. A budapesti büntető törvényszék egy hónapi fogházra és száz forint pénzbüntetésre ítélte Steinert s ezt az ítéletet a tábla is jóváhagyta. A kuria harmadik büntető tanácsa ma Nagy Sándor biró előadása alapján

foglalkozott az ügygyel s a fogházbüntetést három hónapra emelte föl.

A vak muzsikus. Alaacsony, vézna fiu, alig tizenöt esztendőes gyermek állott a pestvidéki törvényszék előtt azzal vádolva, hogy szándékosan keresztülhajtott kétkerekű talyigával a szegény Balázs Bélán, egy tizenégy esztendőes vak muzsikuson, akinek eltörtött a ballába. A dolog előzménye az volt, hogy Lukács Ferencz, a vádlott, tavaly novemberben csufolta a vak fiu játékát:

— Te vak Béla a hegedűben egerek vannak, azok ezinczognak olyan szalmaszálvékony nótákat.

A vak fiu erre botjával ráütött a csufolkodóra, aki haragosan kiáltotta:

— No megállj, csak gyere arra mifelénk, majd megkeserülöd a verést!

Meg is keserülte a szegény vak fiu, mert a boszuálló gyerek ráhajtotta a kis kocsijukat, hiába intették az uteza porában játszó gyermekek. A ló ráhágott a lábára, elesett s a kerekok eltörték bal czombesontját, hogy vaksága mellé örökös nyomorékja lett gonoszlelkű pajtásának.

A bíró Tompa Antal ügyvéd védelme után, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségeért tizenégy napi elzárásra ítélte a fiatal vádlottat, aki sirva fölebezett az ítélet ellen.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háboru. Csehül állnak az angolok, mert Délafrikából bur győzelem hire érkezett. A mult hónap végén Delarey bur tábornok megverte az angolokat Transzvál nyugoti részében Lopfontein mellett; Babington angol tábornok seregének maradványával rémulten menekült el Johannesburg felé, miután azonban Methuen lord és Babirson tábornokok segítségére siettek; Babington ki akarja reparálni az április végén szenvedett esorbát s most ismét kerülgeti Delarey táborát. Ez a bur tábornok, akit a legkomolyabb bur vezérnek mondanak, körülbelül egy esztendő óta ott van a Pretóriától nyugotra elterülő hegyvidéken, anélkül, hogy az angoloknak csak egyszer is sikerült volna állásából táborát kiverni. Ez idő szerint ő nyugtalanítja legjobban az angolokat, mert több ezer főből álló erős és szervezett serege van nem messze Pretóriától. Ő volt az, aki a Magalieshegy egy szorosában januárban megverte Clemens angol tábornokot, aki maga is elesett a csatában. Egy bécsi ujsághoz érkezett pretóriai levél érdekes dolgokat mond el erről az esetről, amelyről Delarey lopfonteini újabb győzelme alkalmából érdemes megemlékezni. Január végén kelt a levél s a többi közt ezeket mondja:

— Európában bizonyára ismeretes lesz már, hogy 1901 január 7-én a Wolhuterskopon, a Magalies-hegyben nagy ütközet volt, amelynek az volt az eredménye, hogy másnap, január 8-án 62 kócsi szállította az angol sebesülteket Pretóriába. Delarey és Clemens tábornok közt volt a csata s úgy mondják, bár nem bizonyos még, hogy Clemens tábornok belehalt a csatában kapott három sebébe. A csata részleteiről ezeket beszélnek maguk az angol

tisztek: A burok egy magaslatot szálltak meg, amelyet aztán megtámadtak az angolok. A burok csettvetettek. Az elesett katonákat a magaslat szélén úgy állították oda, mintha löni akarnának. Az angolok általános nagy támadást intéztek ekkor újból a domb ellen s látva a magaslat szélén levő alakokat, minden pillanatban várták, hogy az ellenség is megkezdje a tüzelést. Közben a burok a hegy tulsó oldalán elhagyták hadállásukat, megkerülték a hegyet s egyszerre az angolok hátában termettek, akik akkorára a hegyre érve, látták, hogy halottakra lövöldöztek s hogy törbe estek. Ekkor már minden későn volt, rövid, de irtózatos tüzelés után a csata sorsa eldőlt, az egész tábor a burok martaléka lett s kétezer angol katona megadta magát.

Ezeket mondja a levél a magalieshegyi csatáról. Igen érdekes, hogy az angolok mindeztideig titkolták a veszteségeket mindenfelé, azonban, hogy csehül állanak, az bizonyos, mert különben nem huznák ily hosszasan a háborút, mely 19 hónapja foly.

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése április hó 28-án lejárt, felkérjük, hogy a mult számunkhoz mellékelt postautalvány felhasználásával előfizetésüket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

A Ludovika-Akadémia zászlójának felszentelése.

Isten, király és haza a jelgéje annak a honvédzászlónak, melyet a király a Ludovika növendékeinek ajándékozott. A zászlót május 8-án avatták fel a király jelenlétében, aki köré az ország színe-java csoportosult. Reggel 8 óra előtt már fényes kocsisorokban vonultak föl a meghívottak a honvédiskola elé, melynek kertbejárata előtt gyönyörű diadalkapu »Istennek, királyért és hazáért« fölírással, fölötte koszorut tartó angyal volt fölállítva. Féltilkor érkezett a király udvari kíséretével s megkezdődött a szent mise, melyet Hornig veszprémi püspök végzett; mise közben megáldotta a király által ajándékozott zászlót. A zászló fehér selyemszövetű, piros-fehér-zöld, háromszöges szegéssel. Szertartásközben a kivezényelt 32. és honvédgyalozezred díszütet adott, ugy szintén a Ludovika növendékei is, akik igen jól kezelik a fegyvert. A zászlószentelés után Hornig püspök szentbeszédet mondott; majd a szögbeverés szertartása következett, a püspök után a király, az uralkodóház tagjai és ország főméltóságai vertek be szöveget a zászló nyelébe. Ezután *Mária Augusztá* hereznő, a zászlóanya buzdító lelkes beszéd kíséretében illesztette a zászlóra a szalagot, *Nyiry Sándor* vezérkari ezredes, a Ludovika parancsnoka intézett lelkesítő beszédet a növendékekhez, királyhűségre, honszerelemre serkentve az ifjakat. — A piros-atillás magyar tábornokok sorából előlépett *József főherceg* és a királyt üdvözölte, meleg szavakkal adva kifejezést annak, hogy a király által ajándékozott zászlót szent jelvény gyanánt tekinti a

honvédség tisztikara is. Utána ő Felsége szólott örömet fejezve ki, hogy hű katonáit ily nagy számban maga körül látja. Leirhatlan jelenet következett erre, a tábornokok, főtisztek és az egész honvédsereg színe-java magasra emelte csákóját és éljenezte a királyt. Ezzel a hadsereg történetében ritka jelelennel záródott a főemelő szép ünnepély.

Nagy idők tanuja. Pécsen meghalt Dollinger János, a város legöregebb ügyvédje s 48-as honvéd, aki haláláig elvhu függetlenségi párti volt s mindig magyar ruhában járt. A 70-es években élénk részt vett a képviselőválasztási mozgalmakban, a boldogult Irányi Dánielnek lelkes kortese és bizalmas embere volt.

Kassa a magyarságáért. Kassán magyarosító egyesület alakult, melynek tagjai az irodalomban, művészetekben, iparban, kereskedelemben s a társadalmi mozgalmak terén való magyarosítást tűzte ki célul a hazafias érzelmű, de soknyelvű Abauj-Torna megyében. Az egyesület szervezete a legegyszerűbb. Nincs se tisztikara, se választmánya, csupán egy ügyvezető elnöke: dr. Fényes Samu ügyvéd. Tagsági díjakra sem kötelezik a tagokat, a szükséges pénz önkéntes adományokból szerzik be. Az egyesület mindamelllett a szegényebb néposztálynál a névmagyarosítást ingyen eszközli, amennyiben a bélyegköltéseket maga viseli.

Rózsaleány-ünnep Pilis-Szent-Ivánban. Pilis-Szent-Iván községben május tizenkettedikén tartják meg a rózsaleány-ünnepélyt, amelyet tudvalevőleg Karátsonyi Guidó gróf alapított néhai Rudolf trónörökös házassága alkalmából s amely alapítványból a község legerényesebb leányait szokták nagy ünnepélyességgel kiházásítani. A rózsaleány-ünnepély táncmulatsággal lesz egybekötve.

Együtt megyünk az Isten elé. Temesvárról írják nekünk, hogy Molnár Imre vadászderői gazdát, aki nem tudott megférti a feleségével, az asszony ott hagyta. Molnár fölkereste a feleségét s kérte, fenyegette, hogy jöjjön vissza, de az asszony nem hajtott a szóra. Molnár végre szörnyű elkeseredés fogta el. Revolvért rántott s e szavakkal: „Együtt megyünk az Isten elé!” — rálőtt az asszonyra, aki összeroskadt, bár a golyó csak kis sebet ejtett rajta. Molnár pedig, mikor nejét lerokkadni látta, szíven lötte magát, ott halt meg a felesége mellett.

Az öreg Ivánka »ösi« kardja. Hontmegye régi ellenzéki kurucza, Ivánka Zsigmond sehogy sem tud megbékülni a szerinte »hirhedt honti állapotokkal«. Tavalay a főszolgabíróval összezdördült az öreg, akit a főbíró 250 korona erejéig megbírságot s mivel nem fizetett, lefoglaltatta Ivánkának magyar diszkardját. A 86 éves Ivánka kérvényt intézett a királyhoz, hogy el akarják venni az ő ösi kardját, melylyel annyi elődje harezolt a hazáért. A kérvénynek lett is fogantja, ő Felsége kegyesen eltörülte a bírságot.

A megnyílt szemek. Bécsben nagy feltűnést kelt az orvosi körökben Hellernek, a vakok intézete igazgatójának új gyógymódja. Heller az orvos-egyesületnek egy hétéves világtalan gyermeket mutatott be, aki tizennégy napi tanulás után a gyertyafényénél olvas, a színeket formákat és a tárgyakat megismeri és megkülönbözteti. Heller gyógymódja a vakok

tanítása terén korszakalkotó jelentőségű. Az orvosok kételkedéssel fogadják Heller találmányát s azt hiszik, hogy az a gyermek, akivel Heller kísérletezett, nem vak, hanem átlátszó szürkehályogban szenved. Az, amit Heller igazgató állít, hogy tudniillik a gyermek látóérzékevel fogja fel a tárgyak képét és színeit, teljesen ki van zárva.

Megmérgezett falu. Bács-Topolya községében a múlt hetekben egy cigány-karaván ütött tábort, amely tömérdek lopást és garázdaságot követett el a faluban. Az enyveskezű karavánt ezért a község házára vitték, ahol valamennyit tövig lenyirták, azután kikergették őket a faluból. A cigányok hajuk lenyírását roppant szégyennek tartják s ezért kegyetlen bosszút állottak a községen. Éjjel visszalopóztak a faluba s a község két kutját megmérgezték. Egy napra rá a mérges víztől öt ember halt meg a községben. A csendőrségnek sikerült a mérgekverő bandát letartóztatnia. Nagy mennyiségű strichnint, arzenikumot és egyéb mérget találtak náluk.

Meggyilkolt földbirtokos. Kumánon torontálmegyei községből vasárnap eltűnt Teiszity Nova gazdag földbirtokos. A buzaföldön halva találták s az orvosi vizsgálat megállapította, hogy meggyilkolták. A csendőrség megindította a nyomozást.

Agyonlőtt kísértet. Acsád község plébánosa, Elek Sándor, a minap a szomszéd faluba ment egyik barátja látogatására, honnan csak másnap tért vissza. A harangozó Orbán s ennek legény fia átment a parochiára aludni, hogy férfi legyen a háznál. Este a konyhában beszélgetett a fiatal Orbán a gazdasszonnyal és a eselésekkel, miközben a kísértetekről is szó esett. Báló Teréz gazdasszony kijelentette, hogy ő nem ijedne meg a kísértetektől. A fiatal Orbán erre elhatározta, hogy megijeszti a gazdasszonyt. Éjfélkor fölkel, lepedőt terített magára s egy lámpával a kezében benyitott a gazdasszony hálószobájába és megállott az asszony ágya mellett. Fölbresztette, mondván:

— Minden jó lélek dieséri az urat!

Báló Teréz, amint meglátta, vánkosa alól kikapta a revolvért s azzal rálőtt a már akkor menekülő kísértetre. A szerencsétlen fiatal ember másnap reggel meghalt.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek ≡

2¹/₂, 3¹/₂, 4, 4¹/₂, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.

MAGÁN JÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakszavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetk.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A kapálásról.

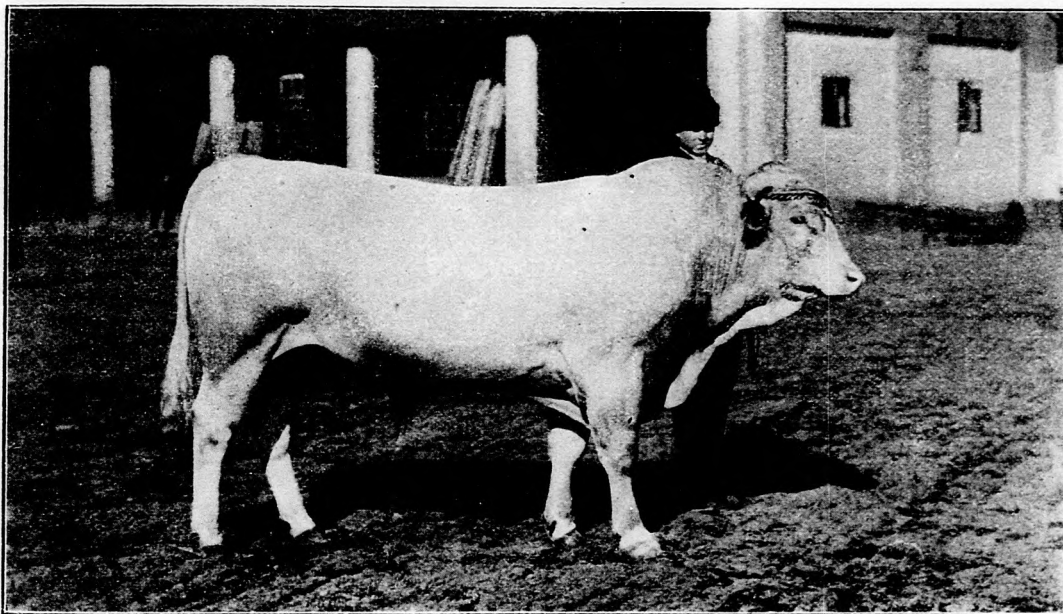
A tavaszi munkálatok egyik legfontosabbika kapásnövényeink megkapálása. A kapálás által egyrészt a gyomokat irtjuk, másrészt a földet megporhanyítjuk, miáltal a növény gyökerei jobban terjeszkedhetnek; a növény táplálása és így fejlődése is erőteljesebb és gyorsabb lesz.

Arra a kérdésre, hogy hányszor kell kapálni, az a felelet: annyiszor, amennyiszor szükség van arra. Ahogy a növény kibujt s a sorai, illetve a közök látszanak, kapálni kell. Kapálni kell továbbá

hassuk. Az első ritkításnál ajánlatos, kissé sűrűbben hagyni a növényeket, mint ahogy véglegesen megakarjuk őket hagyni, mert fagy, rovar stb. még kárt tehet benne s ha ilyenkor már tökéletesen ki volna ritkítva, nagyon is ritka maradna. A későbbi kapálásoknál ezután a végleges ritkítást tehetjük meg. Két növényt egy helyen hagyni soha sem volna szabad, mert így egyik elvonja a másik táplálékát s egyik sem fejlődhet ki tökéletesen. Inkább sűrűbb lehet valamivel a növénytávolság, ha a sortávolság elég nagy; de azért két növény egy helyen sohasem maradjon.

A bonyhádi szarvasmarha.

Az okszerű és ugyanegy irányban való állandó tenyésztés, a községi apaállatok gondos kiválasztása, valamint jó takarmányozása által Tolna- és Baranya

Szimenthal-bonyhádi bika.

akkor is, ha a föld kérges vagy pedig azon sok gaz mutatkozik. A kapálás a szárazság ellen is jó védekező, mert a megkapált föld sohasem szárad oly könnyen, mint a kapálatlan. Ha gazirtás céljából kapálunk, úgy nedves, nyirkos időben nem jó azt megtenni, mert a kivágott gaz a nedves földben igen könnyen újra hajt. Kapálni a kapásnövényeket kétszer-háromszor, sőt négyszer is szokás. Minél többször kapálunk, annál jobb. A kapálások számának meghatározása egyébiránt mindig a helyi körülményektől függ s a gazdának kell azt megítélni tudni, mikor lesz elég a kétszeri kapálás, mikor nem. Kapálás közben — rendszeren az első kapálás után — a tengeri vagy répaféléket ritkítani, egyezni is kell, mert különben a fejlődő növény elnyomná egymást.

A ritkítás rendszeren az első kapálás után történik. Lehet fogással is megjáratni keresztben a sorokat ritkítás végett, de azért utána még kézzel is kell ritkítani, hogy a szabályos távolságot megad-

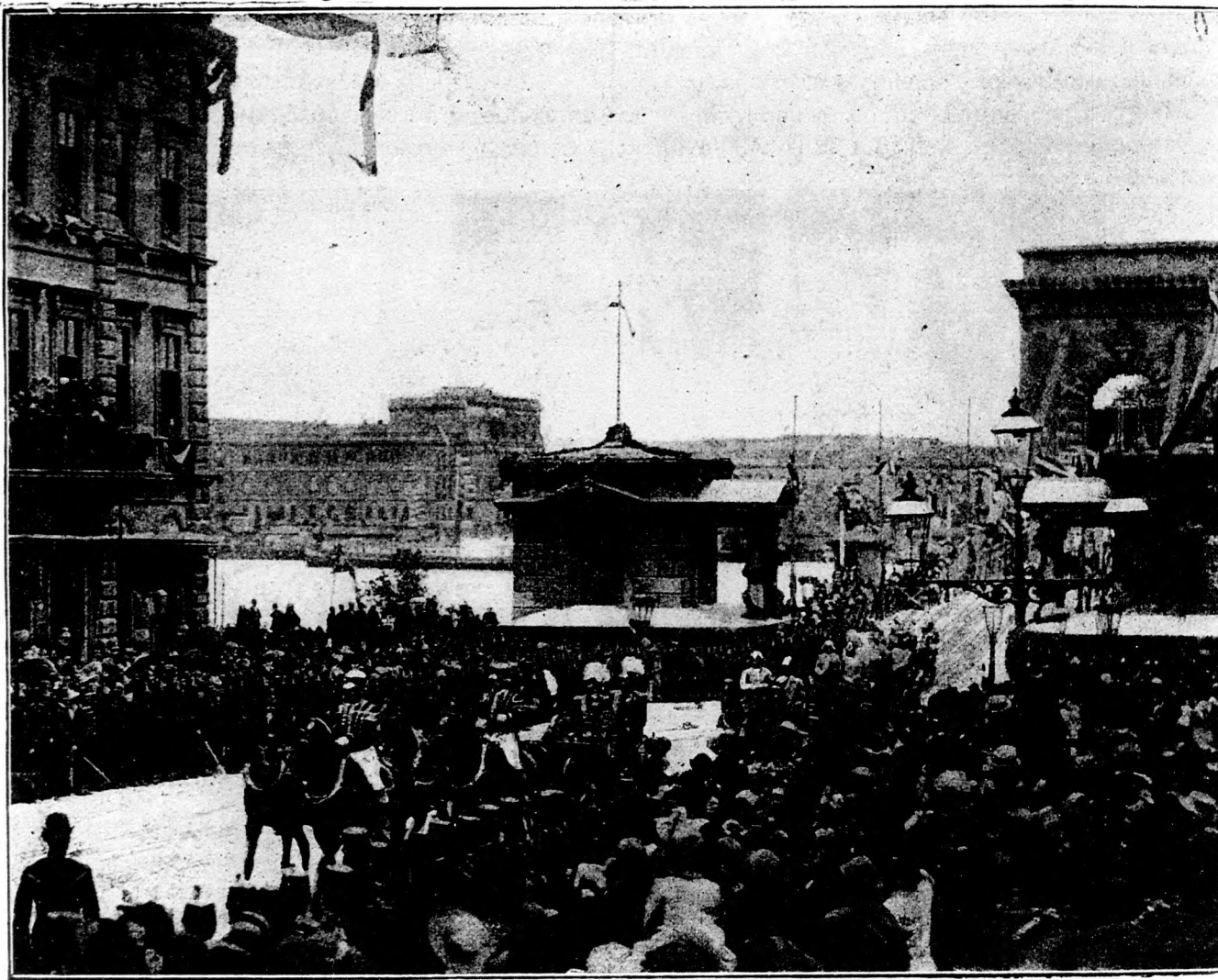
vármegyékben, különösen Bonyhád vidékén egy tájfajta keletkezett, amely ma már hazánkban nagy keresletnek örvend. A bonyhádi tehenek különösen a kisgazdáknak alkalmasak a tenyésztésre. Jó tejelőek, évenként megadja a 2000 liter tejet, hizóba állítva is szép eredményeket lehet elérni vele, ezenkívül még szorgalmas igavonók is, amint ez ott Tolnamegyében látható, ahol a gazdák legnagyobb részben jármozzák is a teheneket. S ami fő az, hogy egészséges jószág. A mi viszonyaink között nevelődik fel, vihetjük hazánkban bármerre, nem sinyli meg a helyváltoztatást, úgy mint más kényes marha. Külleme is szép a bonyhádi tehénnek. Testrészei arányosak. A bonyhádi fajta tehenek után nevelt bikák is szépek, de csak oly helyeken alkalmaztatnak, ahol a javítás és keresztezés kezdetén vannak, Tolnamegyében kivétel nélkül folytonosan simmenthali bikát használnak a bonyhádi tehén fedezésére s ezzel érik el azt, hogy az utódok mindig jobban és jobban hasonlítanak a simmenthali marhához.

Képünkön egy bonyhádi tehén után származó bikát mutatunk be, Bonyhád községből, ahol állandó vásárok vannak bonyhádi fajta tehenekre és üszökre.

A esibék felneveléséről.

A baromfitenyésztés előmenetelének főkélléke a esibék sikeres felnevelése és szaporítása. 21-ik napon, amikor a keltés rendszeren be van fejezve, óvatosan kell a kotlót fészkeről leemelni, az üres tojáshéjakat alóla kivenni, nehogy ezek a még egész tojásokra esuszszanak s így azokat megakadályozzák

hulladékot, összevagdalt husmaradékot kaphatnak. A vizeztartányt ezélszerű kavicsokkal kirakni s e közt csak annyi vizet hagyni, hogy esőrükkal beleférjenek. Ezzel azt érjük el, hogy testük tiszta és száraz marad, ami sok bajnak veszi elejét. Egyhetes koruktól fogva — ha csak az idő engedi — ki a esibékkal a szabadba, mert kifutó és bogár nélkül az állat nem fejlődik kellően. Háromhetesen túl a zöld mellett már szemeseledelt kaphatnak. Ezen etetési mód mellett, éjszakára jó vaezok, ahol meghuzhatják magukat biztosítani fogja azt a kívánalmunkat, hogy esibéink minél biztosabban és gyorsabban fejlődjenek szép állatokká.

A király átvonul a Lánczhidon.

a kelésben. A kis esibék 48 óráig nem kapnak semmiféle táplálékot, hogy a begyükben maradt tojássárgát megemészszzék. A fiatal esibék gondozása főleg abban nyilvánul, hogy hidegtől, esőtől, széltől megvédjük azokat, mert hamar átfáznak s így gyorsan hullanak el. A esibék felnevelésében fontos még azok etetése. A legelső időszakban árpadara és lefőlözött tejpép a legjobb eleség, ötöd-hatod napra már valami zöldségfélét is kaphatnak, nyáron át fűvet, lóherét stb. De ennek az eleségnek nagyon nedvesnek nem szabad lennie a hasmenés elhárítása ezélszéljából.

Ezért jó még minden harmadik nap főtt kölest vagy rizst is keverni az eleséghez. Közbekezőbe kevés reszelt turót, főtt burgonyát, konyha-

Vegyesek.

Járomtörés. A járom, a rosszul táplált, nem elég zsírosbőrű soványmaru ökröket tőri fel, különösen akkor, ha a szerszám rossz vagy ha nagy esőben tovább dolgozunk az ökrökkel.

A gazdának tehát arra legyen gondja, hogy ökrei jó husban legyenek és hogy a járom jól legyen elkészítve. Már feltörtmaru állatok gyógyítására, hogy ha még csak daganat van, de seb nincs, használ a bezsírozás és utána a hidegvíz borogatás. Ha már seb van, tiszta lenolajból és krétaporból készített kenőccsel, melyhez 500 grammhoz 10 gr. karbolsavat cseppentünk, kenjük be a sebet, amely legtöbbszőr használni szokott.

A. KIRÁLY SZOBRA A MŰCSARNOKBAN.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. —

(20)

Írta: **Péteri Tamás.**

(Folytatás.)

— Ugy?... Hát te sem láthattad. No kész vagy?

— Felhuztam instálom.

— Lásd, milyen esinos urat készítek belőled. Te tudsz magyarul is, ugy-e?

— Egy keveset tanultam Balogéktól.

Ezt már helyesen tetted. Hasznát veheted még. No, öltsd fel ezt a kabátot. Jó bőrös. Magyarul Attilának hívják.

— No, ebben megsem fázom, — jegyezte meg Tódor örömmel.

— Gombold be azokkal a zsinórokkal! Ugy. Pompás!

Tódor a tükörbe tekintett és nevelt örömeiben a szép ruhának.

— Még nem vagy készen Tódor. Tedd fel ezt a darutollas kalapot. Látdod, ugy nézel ki, mint egy ős, magyar nemes.

— De jól is érzem magamat benne...

Ezt akartam én is Tódor fiam, hanem most reám figyelj, különben a fejeddel játszol.

A legény komoly arcot csinált a komoly szóra.

— Ezt a levelet a esizmad szárába leereszted és elviszed Kolozsvárra, ha tudod az utat. Jártál már Kolozsváron?

— Kétszer is voltam gyalog.

— Egyenesen a főkapitánynak adod.

— Ertem, instálom.

— Mit gondolsz, jó paripával mikor érkezel meg Kolozsvárra?

A legény gondolkozott egynehány pillanatig, aztán felelt.

— Leszámítva az előre nem látható akadályokat, ugy délre ott leszek, ha jó paripát kapok.

— Helyesen számítás, Tódor. Itt van a másik levél is. Ez arravaló, hogy ha az utadot valahol elállanak, vagy elfognának, hát előmutatod. Amíg ezen a levélen gondolkoznak, te addig igyekezz tovább-
szökni a másikkal a szeretődhöz, ami nem egyéb, mint huszonöt darab arany. Hát azt a másik levelet el ne áruld, mert akkor elvesztetted a 25 darab aranyat.

Bárdy Ákos a hatás kedveért lepengette az asztalra az aranyokat, aztán visszarakta ismét egy erszénybe.

— Ez a pénz a tied, Tódor, ha visszajöttél a válasszal Kolozsvárról. Ez a te szeretőd, légy hűséges hozzá. Ha elfognának, a másik levéllel szökjél meg. Erted?

— Ertem instálom! — mondta rá Tódor s meg-simogatta a esizmaszárát, hol a levél volt elrejtve.

— Most siess az ólba. Válaszd ki a legjobb paripát. Aztán ne feledd a szeretődöt! — figyelmeztette Bárdy megrázva az aranyakat az erszényben. Utiköltségül elég lesz ennyi, — folytatá Bárdy, amint egynehány ezüsthuzsast esusztatott az attila zsebébe.

Kevéssel később egy szép fakó paripán ült Vunturár Tódor, mely tánczot járt alatta, amint előnyargalt a kastély lépesőjéhez bucsuzni az uraságtól. A eselédesség még csak most bámulta meg a derék-

szál molnárlegényt. Mutató volt a diszes ruhában. Odaléptetett a lépeső aljához, ahol Bárdy várt reá.

— Tódor! — szólítá meg.

— Hallom, instálom!

— Ha valóban ügyesen jársz el a dolgokban, az öreg helyében te maradsz a malomban, mert Balog Izra visszaköltözik Háromszékre.

— Igyekezni fogok! — szólt a legény örömtől sugárzó szemekkel. És boldog volt ebben a perzben, mert azt gondolta, hogy akkor Flóra is szeretni fogja...

— A többi a te dolgod!

— Ertem, instálom! Adj jót Isten! — szólt vissza könnyűjárásu paripájáról. Aztán elnyargalt a falu felé az uton. Paripájának lábai alatt csak ugy perzött a szép fehér hó.

Ez meg volt tehát. Most Bárdy a legöregebb béresét hívatta elő. Keményen reá nézett és hatalmasan parancsolt:

— Bemegy a faluba! Egyenesen a bíró házához és megmondod neki, hogy ide parancsoltam! Serényen jöjjön a kastélyba! Mondani valóm van az ő részére! Elmehetsz, de gyorsan járj!!

Az öreg béres elzammogott a falu felé, de mire beérkezett, már megvolt virradva.

Bárdy Ákos ur várta a bírót reggeli nyolcz óráig, de hasztalan várta. Az idő telt. Már régen megvirradt és igen boszus volt.

Nemsokára a második bérest is elküldötte a faluba, de előbb jól megdorgálta, hogy féljen. Megígérte fenyegetései közben a verést is, ha félóra mulva ide nem teremti a bírót.

Bárdyné kedves szavaival esittította férjét, de hasztalan. Mióta nejétől egészen határozott tudomást szerzett a kitörésre kész lázadásról, nem tudott parancsolni dühének. Már előbb elhatározta beállani a honvédek soraiba, hová tisztí barátai őt többször felszólították, de nem tette a családja miatt.

Az utóbbi hetekben ugy határozta, hogy beköltözik Kolozsvárra családjával és olhagyja ezt a veszedelmes fészket, melyben valóban istenkisértés volt maradnia.

Most segítségért küldötte a városba Tódort, hogy a holnap kitörő lázadást szétveresse s egyuttal be-költözzék Kolozsvárra családjával.

A molnárlegény eltávozása óta is eltelt egy félóra, de a faluba küldött béresek közül csak nem érkezett vissza egyik sem. Sem béres, sem bíró!

Bárdy Ákos ur izgatott volt emiatt. Átsietett feleségéhez.

— Most magam megyek a faluba a legmarkosabb hat legényemmel. Mégis elfogom hozni a gazembert!!

— Ákos! az égre kérlek ne hagyj itt. Félek nélküled! — esdekelt Bárdyné.

— Fényes nappal remegsz? Ugyan mitől?...

— Remegek Ákos. Mindenben az éjszakai alakok borzalmas képeinek árnyékát látom. Ne hagyj itt! Könyörgök maradj mellettem és gyermekünk mellett.

— Legyen óhajtasod kedvesem. Én maradok, de utánna küldök annak a rakoncátlan gazembernek! Kiáltok a eselédék után.

Es kiállott Bárdy Ákos ur a kastély folyosójára. Harsány hangon kezdte hívni a legerősebb béresét.

Az nem felelt. Ugy látszik, hogy nem volt elő, hát a másikat hívta.

Hangja szinte félelmesen kongott a kastély

falai között. Rendre kiabálta a nevét hatnak, nyolez-
nak... végre mindeniket... és hiába!

Nem jött elő hívására senki.

Ekkor korbácsot vett a kezébe az a híres,
nagyelkű Bárdy Ákos,
amit még sohasem tett a
eselédjeivel és lejött a
majorházhoz. A béreslakók
felé s ott a kis házikók
mindenike üres volt.

»Ekkor korbácsot vett a
kezébe...«

... Egyetlen lakban
sem talált otthon senkit!
Es az ur parancsolni akart,
mert eddig, mint jólelkű
ember, csak biztatta, kérte
a eselédjeit, most akart
parancsolni és nem volt
szolga!...

Mig Bárdy Ákos ur
a eselédjeit kereste a
majorház körül, azalatt a
kert felől hír érkezett
Bárdynénak.

Szomorú hír volt.

Eszter jött a malom-
ból szaladva, hogy alig tudott beszélni a fáradtság
miatt.

— Hol van Bárdy Ákos ur? — kérdezte a
futástól alig lihegve.

— Mi baj Eszter? Istenem! Te remegsz?!...

— Hol van a férjed, Irma? — tudakolta bizal-
masan a székely leány.

— A béreseket hívja fel a majorból.

— Honnan?!

— A eselédházakból.

— Hiszen azok régen a faluban vannak, a ke-
resztjáró néppel kerülgetik a templomot!...

Bárdyné csodálkozva nézett barátnőjére, az egy-
szerű székely leányra.

— Ki bocsátotta oda őket?!...

— Azt ezen az ünnepen nem kérdezik!

— Miféle buesus ünnep van ma?

— A lázadás napja, melyet imádkozással kez-
denek és öldökléssel végeznek be.

— Szent Isten!...

— Maradj csak itt Irma! Én leszaladok a fér-
jed után, hogy hiába ne vesztegessen az idejét.

Bárdyné egy székro roskadt. Eszter serényen
haladt le a kastély lépcsőin az udvarfelé. A eseléd
házikók között találkozott Bárdy Ákos urral és
vissza jöttek, hanem Bárdy, amikor bejött a nejéhez,
már többé nem volt bosszus, sem ingerült. Mint
férfihoz illik, a legnyugodtabban kezdett a kastély
megvédésének kiviteléhez.

— A kastélyt védeni fogjuk kedvesem, — szólt
nejéhez, majd Eszter felé fordult. — A fegyvereket
föl kell szállítani.

— De ki szállítja fel? — kérdezte remegő han-
gon Bárdyné.

— Mi magunk hordjuk föl, kedvesem Alig
tizenöt perc az és vissza. A puskaporos hordókat
szintén elhozzuk.

— Nem bírjátok el!

— Majd csak elhozzuk talicskán. Meglátod
milyen pompásan tudom tolni a talicskát! — biz-
tatta Bárdy és szavaiban fájo keserűség érzett. —
Aztán egyszerre csak egyet teszünk föl a kis hor-

dókból. Eszter! segits, hogy jól zárjunk be minden
kaput, ajtót, mert csak a kert felé fogunk kijárni a
malomházhoz.

— A kutyákat is engedd szabadon! — kérte
Bárdyné.

— Igen, igen! — szólt vissza Bárdy és nem
árulta el neje előtt, hogy valamennyit megmérgezték
az elszőkött gazemberek s csak azután oldattak
kereket a hajnali félhomályban.

Eszterre kevés szükség volt, azután eltávozott
és Bárdy megígérte, hogy nemsokára követni fogja,
lejön a malomházba.

Az uraságnak bőven akadt dolga. A kapuk
bezárása és megtámasztása után Eszter elment, Bárdy
pedig szabadon bocsájtotta az ólakban maradt álla-
tokat, hogy ne éhezzenek. Ott voltak a kazalok a
szőrüskertben, volt mit egyenek. A patakából vezetett
vizesatorna pedig bőséges italt szolgáltatott az álla-
toknak ebben a nomád rendszerben. Majd az éhség
ösztöne megtanítja a szükségesek fölkeresésére, ha
szabadon lesz valamennyi.

Mikor visszatért nejéhez, Eszter már megérke-
zett az első rakomány fegyverrel. És kezdetét vette
a készülődés a kétes jövőre, a bizonytalanra!...

Ebben a nehéz percekben látszott meg, hogy
milyen erős egy férfi, ha tudja, hogy egymaga van,
most látszott meg, hogy mire képesek a gyöngé nők,
mikor önvédelemről van szó!...

IX. FEJEZET.

Az »oláh báró«.

Hagyjuk el kevés időre a zavaros sietséggel
folyó készülődést az urasági kastély belsejében és
kövessük Vunturár
Tódort, a segítségért
Kolozsvárra küldött
lovast, aki gyönyörű-
ségesen nyargalt Kis-
Székely felé fakó pa-
ripáján.

A molnárlegény
szemei előtt képze-
letben még csillogtak
a neki ígért szép,
sárga aranyak, de
közbe nem feledte,
rágondolni Flórára.

Hej, ha őt most
meglátná ebben a
nyalka ruhában, ezen a szép sugár paripán?!... Mi-
ért is küldötték őt el ilyen korán, amikor nincs föl-
kelve a kis-székelyi bíró leánya?!...

Ilyenféléket gondolt Tódor a vágató paripán,
mikor az oláh bíró háza felé közeledett s már ugy
tetszett a szemeinek messziről, mintha valaki a kapu
előtt állana a Hárhulla Péter portájánál.

A szerelmes legény így a tüzesen prüszkölő
lovon ülve, a Flóra kellemetes alakját képzelte ott,
deli termetével, ragyogó arcával, mosolygó szemek-
kel... és amikor közel érkezett, hát a bírót látta ott
állani... Hárhulla Péter volt és nem a leánya!...

— Jó reggelt, gazduram! — köszönté a bírót
és esendesítette paripáját.

— Jó reggelt, tisztelt uram...

— Nem ismer, gazduram?

— Ha közelebb megyek... talán?

Az »oláh báró«.

És közelebb jött a lovashoz, ki az ut közepén megállott.

— Te vagy, Tódor?!... — esodálkozott Hárhulla Péter, — hát ugyan hová indultál ebben a diszes maskarába, hiszen ninesen farsang?!...

— Kolozsvárra sietek. Fölkelt már Flóra?... —

— Hová? — kérdezte újra a bíró.

— Kolozsvárra. De Flórával is óhajtanék egy pár szót váltani, ha fölkelt... —

Hárhulla Péternek egyszerre nyájas areza lett. Hízeglő hangon biztatta Tódort:

— Ha fölnem kelt, fölkelttem én! Várj meg itt édes fiam! Hát mi járatban vagy? Miért küldenek a városba? — kédezte, amint a kapufelé haladott a bíró.

— Az uraság küld sietős ügyben.

— Csak megvárod Flórát? — tudakolta Hárhulla, aztán a szemeivel integetve folytatta hízeglését: — ilyen szépen fööltözve még vőlegény korodban sem fog látni. Te fizkő! még elbolondítod a fejét az én gyémántos kedvencezmemnek!...

Míg ezeket elég hangosan elmondogatta Hárhulla már a kapun belül érkezett és hamar benyitott a szobába.

— Flórá! édes Flórá! — kezdte ébreszteni alvó leányát.

— Ki az?... — kérdezte álmosan az ébredő.

— Én vagyok az édes apóka... Kelj fel édesem.

— Miért?... —

— Mert baj van kedves gyönyörűségem.

— Mi történt? — kérdezte Flóra amint fejét a párnáról föemelte. (Folyt. köv.)

A d o m á k.

Az iskolából.

Tanító: Mondd csak, fiam, ha egy zsemle két kr., hány zsemlet kapunk tíz krért?

Fiu. Előbb hetet kaptunk, most csak hatot.

Fél a hidegtől.

Egy élte alkonyán lévő koldus megszólítja barátját, a sirását:

— Te, aztán ne áss engem olyan mélyen a földbe, hadd süssön a nap melege, mert olyan hideg van odalent a földben.

Adóbevallás.

— No, András bácsi, hát mennyit keres maga egy év alatt?

— Sokat, kérem 'áson.

— De mégis mennyit, mert ezután kell ám magának jövedelmi adót fizetnie.

— Keresek én, kérem 'áson, nagyon sokat akár naponkint is.

— Hát szám szerint lesz az a summa 500 frt. egy év alatt?

— Keresek én, kérem 'áson, annál többet is.

— Hát van talán 1000 frt. is, amit keres?

— Hogyne, kérem 'áson még annál is többet.

— No jól van, András bácsi, hát akkor könnyen fizethet abból egy évre az államnak adóba 150 frtot.

— Nem lehet a', kérem 'áson.

— Hogy-hogy nem lehet, ha maga oly sokat keres?

— Igen, kérem 'áson, mert igaz a', hogy keresek; de *nem találok ám.*

Finoman.

Peres ügyben utazott az ügyvéd egy közeli faluba. Utközben rá akar gyujtani a havannájára, azonban nem lévén nála gyufa, a kocsistól kért; de ez nem gyult meg, sem a második, sem a harmadik... a tizediket meg elfujta a szél.

— Van-e még, István? — kérdi a kocsistól.

Sokáig keresgélt a kérdezett, végre nagy sokára a dolmány egyik zsebéből kihuz egy szálát s a következő szavakkal adja át a tens fiskális urnak:

— Járjon ám a pofa, mert több nines!

Sorozáson.

— Ugyan kérem alássan, ne vigyék el a fiamat katonának, — rimánkodik az apa a sorozó bizottság előtt.

— Talán egyetlen fia? — kérdék tőle,

— Nem a', hanem én vagyok egyetlen apja a Janesi fiannak.

Apróságok.

Háromszázados nő. Angolországban él egy Garewné nevű matróna, kinek bölesőjét még a tizen-nyolezadik században ringatták; 1798-ban született. Atyja Wellington seregében mint ezredes küzdött az irlandi fölkelők ellen. Maga lady Garew pedig résztvett azon a históriai nevezetességű brüsseli tánczes-télyen, amely a waterlooi esata napját megelőzte. Abban az időben, amikor Viktória, az elhunyt angol királyné született, ő már fiatal menyecske volt.

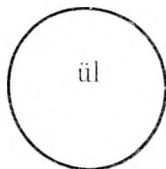
Képeinkhez.

A király átvonul a lánczhidon. Minden tavaszon eljön hozzánk a király és huzamosabb ideig marad a magyar székesfővárosban. Már jeleztük lapunkban érkezését. Beszámoltunk többrendbeli ünnepélyről. Mai képünkön bemutatjuk azt a jelenetet, mikor a Lánczhidon átvonuló udvari fogatban a király a zászló szentelésre hajtat. Kiséretében több főherczeg és nagyméltóságok kísérték a királyt, de üdvözlő éljenzésben sem volt hiány.

A király szobra a műcsarnokban. A műcsarnok egy szép oszlopos palota az Andrassy-ut végén, ahol minden évben több kiállítást rendeznek a művészek. Oda állítja ki a festő a képeit, a szobrász a szobrait, szóval a művészet temploma: a műcsarnok. Ezalkalommal egy szép részletet mutatunk be olvasóinknak a művészet alkotásai közül. Pálmafák és dus növésű délvidéki növények között egy remek kiviteli szobor beeskedik és ez a szobor nemesak, mint szobor becses előttünk ez alkalommal, hanem, mint jó öreg királyunk ábrázolója, a tisztelet, a szeretet igaz vonzalmával van körülvéve. Az alkalmat a felsőbb katonai iskolánkknak ajándékozott zászló ünnepe hozta meg, melyet királyunk kitüntetés-képpen adott a Ludovika Akadémiának. Erről az

ünnepélyről más helyen emlékezünk meg, hanem itt sem mulaszthattuk el, hogy szívünk érzelmét szavakkal kifejezzük: Isten ami jó öreg királyunkat éltesse!

Rejtvény.

A megfejtők között egy regénykötetet fognak kisorsolni. Megfejtési határidő május hó 19.

A „Független Ujság” 18. számában közölt talány megfejtése:

Féltékeny.

Helyesen fejtették meg: Bánkövy Annuska, Csinádi Rózika, Bánkövy Erzsike, Baráth János, Bakonyi István, László Endre, Kránitz József, Székely Ferencz, Baros József, Dimény Ferencz, Gunja Samu, »Ujkigyósi kath. olv. kör«.

A sorshuzásnál Dimény Ferencz ur neve jött ki elsőnek (Székely-Kocsárd pálya udvar) kinek a külöztött jutalondíj gyanánt Péterfy Tamás »Közös sors« című eredeti székely regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Özv. Kerekesné urnőnek. Lapunk mai számában már hozunk egy királyképet, de ezenkívül is intézkedtünk, hogy egy szép nyomatot kapjon Ö felsége arcképéről díjtalanul. — **Dimény Ferencz** urnak. A regényeket püünkösdre küldi el Péterfy, az előfizetéseket megkapta. — **Csornay Rózsika**. »Kis-Székely pusztulása« igen is, meg fog jelenni könyvalakban még e hó folyamán és ha megrendeli, akkor már a püünkösdi ünnepeken olvashatja. Összesen 24 kép díszíti a regényt. Ára: füzve 1 korona, díszkötésbe esontpapíron 3 korona, postai költség: 20 fillér. Megrendelési cím: Péterfy Tamás. Budapest IX. (Köztelek). — **Khlencz Alajos** urnak. Kérése folytán ide írjuk néhány budapesti vaskereskedő címét. **Hörváth Ferencz** VIII. Baross-utca 56. **Imrey Mihály**. VII. Király-utca 49. **Kéménycz Ferencz**. IV. Egyetem-utca 5. An-

tal Miklós. VII. Kerepesi-ut 57. — **Gulyás György** urnak. Rézgáliczot a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél” kaphat, tessék odafordulni levélelileg. — **K. J.** urnak N a g y - D o r o g. Idei költésü világos bráhma jérezék beszerzése végett forduljon a gödöllői m. kir. baromfi telephez.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1901. május 11-én.

Sabwa. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 16 30—16 50 *K. Rozs* 15 20 K-tól 15 40 K-ig. *Arpa* 13 80 K-tól 13 40 K-ig, jobb minőségű 14 40 K-tól 17 20 K-ig. *Zab* 13 70 K. *Tengeri* 10 60 K. *liszt* ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	23 80	23 60	22 60	22 10	21 80	21 20	20 00	17 90	11 20

Buzakorpa finom 9 40 K, durva 9 50 K.
Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 30—32 K, aprószemű 34—36 K, *tarka* 24—26 K, *lencse* 24—33 borsó héjas 18—36 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—96 K, *baltacim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 360—620 fillér, muhar 480—640 fillér, zsupszalma 360—420 fillér, a.omszalma 290—340 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlatt ürű 32—47 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—98 fillér, 280—300 kg.-mos 88—99 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—93 fillér, szerb 90—92 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 58—66—, középminőségű 50—57—, alárendelt minőségű magyar ökör 44—48—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—62 00, magyar tehén középminőségű 39—60 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 40—53 00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—58—, kivitel —, középminőségű 42—48—, szerbiai bika 42—62—, szerbia bivaly 32—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszuliban Élő borju 76—92 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 3 20—4 80 K, csirke 2 40—2 30 K, kappan hizott 5 40 K.—7 60 K. Rucza 4 50—6 00 K. Lud hizott 13—18 K. Pulyka sovány 6—7 K.

Tojás alföldi 54—56 K, erdélyi 65—66 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 3 20—4 20 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 00—2 20, tejföl 64—80 fillér literenként, főzövaj 1 60—1 70 K, tehénturó 48—64 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 14 00—16 00 Petrezselyem 100 kötés 0 00—0 00, 1 q 14—10—, zeller 100 drb 4 00—9 00, karalábé 1 60—2 40, vöröshagyma 100 kötés 00—drb 2 00 q 12—14—, foghagyma 40—60—, vörösrépa 100 00—, 1—1 60, fehérrépa, fejeskáposzta 20—32—, kelkáposzta 100 drb 4 00—8 00, vöröskáposzta 20—36—, fejessaláta 12 10—17 0, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsa 1 q 3 50—3 60, sárga 3 60—4 00.

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal” kaszát tud előmutatni. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: **SOHR JÓZSEF,** Somogy-Szill.

A „Szent-Antal” jegyű kasza jó hire bejárta a világot és a mult évi londoni kiállíáson is nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert, A „Szent-Antal” kasza csak akkor valódi, ha fokán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat és fenti cégtől lesz beszerezve.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson feül kielégíti, a „Szent-Antal” kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal” jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszák ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is e rontja, ez a „Szent-Antal” kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kiprobálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelő egy új kaszára kieserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

A „Szent-Antal” kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm.
90 kr.	95 kr.	1 05 frt	1 10 frt	1 15 frt	1 20 frt	1 25 frt	1 30 frt

5 darab megrendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a „Szent-Antal” kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal” ezüst-acél kalapáló-készülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőkne kedvezmény.

Versenyárgyalási hirdetés.

A budapesti m. kir. állatorvosi főiskola kórházaiba felvett beteg állatok részére a beteg állatok létszámának arányához képest 1901. évi szeptember hó 1-ső napjától kezdődőleg három évre kötendő szerződés mellett évenként szükségeselt körülbelül

90.000 kg. széna, 50.000 kg. zab és 55.000 kg. alomszalma, esetleg egyéb takarmányozási cikkek szállításának biztosítása céljából folyó évi május hó 18-án délelőtti 9 órakor

a m. kir. állatorvosi főiskola rektori hivatalában VII. kerület Rottenbiller-utca 23—25. szám. ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok az ajánlati összeg 5%-nak megfelelő bánatpénznek az állampénztárnál történt letétbe helyezéséről szóló nyugta csatolása mellett folyó május hó 18-án délelőtt 1/29 óráig nyújthatók be a m. kir. állatorvosi főiskola rektori hivatalánál, a hol a szállításra vonatkozó részletes feltételek, szerződés-tervezet és az ajánlati minta is mindennap délelőtti 9—2 óráig betekinthező.

A beérkezett ajánlatok folyó évi május hó 18-án délelőtt pontban 9 órakor a főiskola rektori hivatalában nyilvánosan fogaak felbontatni. Távirati vagy a határidő leteltével beérkező, vagy olyan ajánlatok, melyekhez az előirt bánatpénzről szóló nyugta helyett készpénz csatoltatott, nem fognak figyelembe vétetni.

Budapest, 1901. évi április hó 23. napján.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Birtokeladási hirdetés.

Az esztergomi főkáptalan gondnoksága alatti pesti központi papnevelde tulajdonát képező, alább részletezett birtokrészek az azokkal kapcsolatos kegyuri jogok és terhekkel együtt

f. év május hó 29-én, d. e. 10 órakor

Esztergomban, a káptalan házban levő főtisztvi hivatalban, zárt ajánlatokkal összekötött nyilvános árverésen, örök áron eladásra bocsáttatnak.

A zárt ajánlatok az esztergomi főkáptalan czime alatt, Esztergomba küldendők, esetleg az árverés megkezdése előtt, az árverést vezetőnek adandók át. Az óvadék 16000 korona, mely összeg készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban vagy takarékpénztári könyvben, az uradalmi főpénztárnál Esztergomban, előre letétbe helyezendő.

Az eladásra kerülő birtokok a következők:

1. A nyitrai megyei Nyitra-Nádas (Nedasóc) község határában fekvő 452³⁴⁰ kat. hold, melyben 338^{4/10} kat. hold erdő-terület. Vasuti állomása: Ny.-Zsámbokrét.
2. A trencsénmegyei Latkócz község határában fekvő 60⁴⁵⁰ kat. hold, melyben 56 kat. hold erdő-terület. Megközelíthető Nyitra-Nádasról.
3. A bars megyei Kis-Keresnye község határában fekvő 43¹⁵⁹¹ kat. hold.
4. Ugyanazon megyei Nagy-Keresnye község határában fekvő 514⁶¹⁴ kat. hold, melyben 414¹⁰³³ kat. hold erdő-terület. Vasuti állomás: Simony.

A birtokok megtekintésénél a Nyitra-Nádason lakó urad. alerdész a szükséges felvilágosításokkal szolgál.

Az árverési feltételek Esztergomban, a főtisztvi hivatalban betekinthezők.

Esztergom, 1901. április hó 15-én.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Az esztergomi főkáptalani és papneveldei uradalmak főtisztvi hivatala.

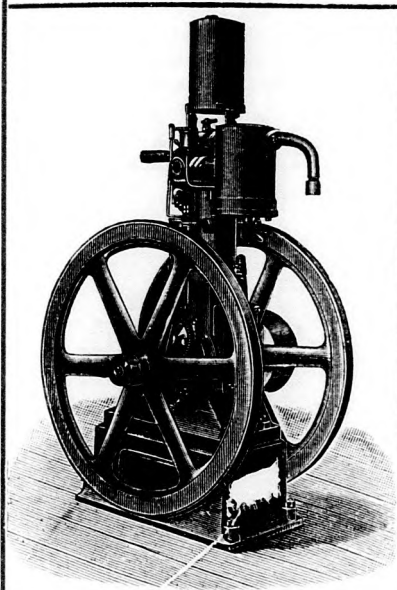
Ganz és Társa

vasöntőde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kivá
natra küldünk.

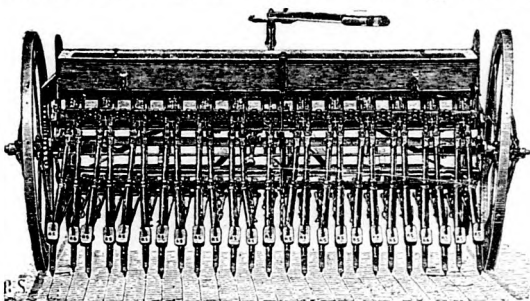
PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktára

Budapest, V. ker., Váci-körút 52. sz.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen időnyre

SACK RUDOLF elismert kitűnő gyártmányait

Aczélekéit, vasboronáit;

Sack-ekére szerelhető grubbereit, könnyű és szilárd sorvetőgépeit,

többsoros répakapálóit, szőlőmivelő fogatos eszközeit,

Ez alkalommal különösen felhívja a t. gazdaközönség b. figyelmét az általa képviselt

DEERING-fele a világ legnagyobb amerikai aratógép gyáranak hírneves

fűkaszalógépeire, marokrakó és kévekötő aratógépeire,

valamint egészen **SZÉNAGYÜJTŐ** és szénaforgató gépeire, aczélből készült mely gépeket teljes jótállás mellett szállítja jutányos árakon.

Bizonyítványok fenti gépekről, kimerítő árjegyzékek és készséges felvilágosítások.

1900. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

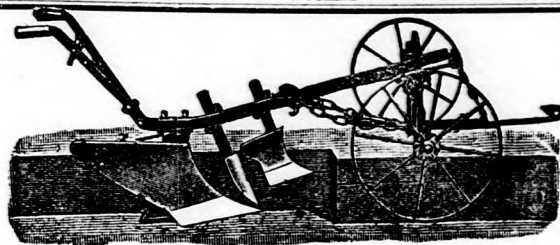
melyek első sorozata folyó évi július 3., 4.,
5. és 6-án tartatik meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Egyetemes és mélyművelő-ekék

☐ acél gerendelyvel, állítható szarvakkal, páncéllemezekkel, aczéöntvényeketesttel.

☞ **Többvasu ekék,**

☞ **Finom-, szántó-, csukló- és rét-boronák,**

☞ **Háromtagu- és egytagu hengerek,**

☞ **Szab. egyetemes-sorvetőgépek,**

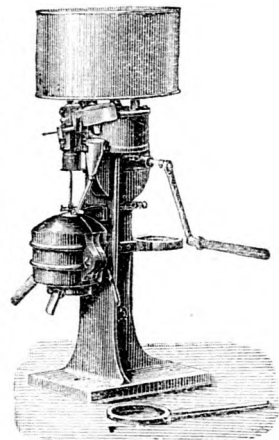
Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körút 60. szám.

Gőzcséplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

ALFA SEPARATOR RÉSZEVÉNY-TÁRSASÁG
 vezelt PFANHAUSER
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * BUDAPEST *
 V., Báthory-utca 4. szám.

„Mélotte“

jelenleg a legjobb és legolcsóbb

tej- főlözőgép

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mert

a következő előnyökkel bírt:

Legtartósabb szerkezet!

Legnagyobb munkabírás!

Legkönnyebb hatás!

Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

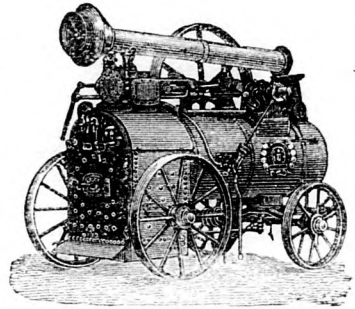
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenmű tejgazdasági gépek.

A magyar kir. államasutak gépgyára gazd. gépeinek eladása.

Használt és jól javított gőzcséplőkészletek. Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BRAUSWEITER JÁNOS
 SZEGEDEN
 MAGYARON ELSŐ LEGNAGYOB BÉLTÉNYORR HIRNEVŰ ÓRAÉPÍTŐ

ORÁK ÉKESZEREK
 10-ÉVI JOGÁLLASSÁG
 KÉSZRENYERT VALAMINT
 RÉSZLETFIZETESRE

CS. ES. KIR.
 KIZÁRÓLAGOSAN
 SZAB.
 KRONOMETER
 ES MŰORAS
 FÉLTÁJÓK
 A REMONTÓIR
 INGAORÁKNAK
 STB. STB.
 JAVÍTÁSOK
 5-ÉVI
 JOGÁLLÁS
 MELLETT

MEPES ARDÉGYEK INGYEN

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ... 400,000 kor.
 Alapítványok és üzletrészekben ... 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek. Biz. osítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Szuperfoszfátot,

kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit,

(dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40%-OS kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.